

Vergaderjaar 2016–2017

33 112

Wijziging van de Gemeentewet, de Wet wapens en munitie en de Politiewet 2012 (verruiming fouilleerbevoegdheden)

H

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 februari 2017

Bij de plenaire behandeling van het wetsvoorstel verruiming fouilleerbevoegdheden (Kamerstukken 33 112) op 13 mei 2014 in de Eerste Kamer heeft mijn ambtsvoorganger toegezegd het WODC een onderzoek te laten uitvoeren naar de mogelijkheden om de overzichtelijkheid en toepasbaarheid van het openbare-orderecht te verbeteren.¹ Het resultaat van dat onderzoek² bied ik u hierbij aan. Het onderzoek is verricht door een team van de Universiteit Utrecht en Universiteit Nijmegen onder leiding van prof. mr. H.R.B.M. Kummeling en het onderzoek is begeleid door een commissie onder voorzitterschap van prof. mr. M.J. Cohen.

Het grootste deel van het rapport (deel I) bestaat uit een grondige bespreking van vijftien bevoegdheden binnen het openbare-ordedomein in ruime zin, inclusief bijvoorbeeld de in de Opiumwet opgenomen bevoegdheid van de burgemeester om een pand te sluiten, diens bevoegdheid om een tijdelijk huisverbod op te leggen bij huiselijk geweld (Wet tijdelijk huisverbod), de bevoegdheid van de officier van justitie om een gedragsaanwijzing te geven (artikel 509hh Wetboek van Strafvordering) en de rechterlijke bevelen ter handhaving van de openbare orde (artikelen 540–550 Wetboek van Strafvordering). Dit deel van het rapport bespreekt bij elke bevoegdheid de wetsgeschiedenis, de verhouding tot andere bevoegdheden, de beperking van grondrechten, de rechtsbescherming, eerdere evaluaties en de door de onderzoekers gehouden interviews. Bij diverse bevoegdheden doen de onderzoekers suggesties voor wetswijziging. Zo adviseren zij om bij de bevelsbevoegdheden en de noodverordeningbevoegdheid duidelijker te regelen in hoeverre het beperken van grondrechten is toegestaan. Bij sommige bevoegdheden constateren de onderzoekers overlap tussen de formele wet en plaatselijke verordeningen. Soms beschikken verschillende functionarissen over bijna gelijksoortige bevoegdheden. En enkele bevoegdheden worden niet

¹ Toezegging T01924.

² Ter inzage gelegd op de afdeling Inhoudelijke ondersteuning onder griffie nr. 160648.

of nauwelijks toegepast. Intussen blijkt uit de interviews die in het kader van dit onderzoek zijn gehouden, dat bestuurders en ambtenaren geen behoefte hebben aan grote wijzigingen.

Deel II van het rapport bespreekt de ontwikkeling van het burgemeestersambt in de afgelopen 25 jaar en onderzoekt, met name aan de hand van de jurisprudentie over vuurwerkvrije zones, of de wetgever zou kunnen verduidelijken wanneer de burgemeester bevoegd is en wanneer het college van burgemeester en wethouders. Deel III, ten slotte, bespreekt of de overzichtelijkheid en toepasbaarheid van het openbare-orderecht zouden verbeteren door herstructurering van openbare-ordebevoegdheden, zoals bundeling in een nieuwe Wet openbare orde (en veiligheid). De onderzoekers betwijfelen de meerwaarde van zo'n herstructurering en zien bij alle besproken varianten duidelijke nadelen. Het rapport bevestigt op dat punt het eerder door het kabinet ingenomen standpunt.³ Ook gaat deel III nader in op enkele van de in deel I en II gedane suggesties voor wetswijziging.

Ik ga mij beraden over de door de onderzoekers gedane suggesties om de overzichtelijkheid en toepasbaarheid van het openbare-orderecht te verbeteren en ik wil daarover ook in gesprek gaan met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Nederlands Genootschap van burgemeesters, het OM, politie en andere betrokken organisaties. Nu de onderzoekers wat betreft herstructurering van openbare-ordebevoegdheden tot dezelfde conclusie komen als het kabinet, zal niet worden ingezet op een dergelijke herstructurering.

Ik verwacht uw Kamer eind 2017 te informeren over mijn voornemens om de overzichtelijkheid en toepasbaarheid van het openbare-orderecht te verbeteren.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
S.A. Blok

³ Kamerstukken I 2013/14, 33 112, E, p. 2–3.